

SLUŽBA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NIKŠIĆ

IZVJEŠTAJ

o radu Službe zaštite i spašavanja Nikšić za 2023. godinu

Nikšić, januar 2024. godine

SADRŽAJ

Uvod	1
1. Stanje u okviru djelokruga Službe	2
1.1. Požari	3
1.1.1. Požari na stambenim objektima	3
1.1.2. Požari na industrijskim objektima	4
1.1.3. Požari na javnim, poslovnim i pomoćnim objektima	5
1.1.4. Požari prevoznih sredstava	5
1.1.5. Šumski požari i požari niskog rastinja	5
1.2. Tehničke intervencije	6
1.2.1. Prevoz vode	6
1.3. Rad servisa PPA	7
1.4. Objekti Službe zaštite i spašavanja	8
1.4.1. Vatrogasni dom Stara varoš	8
1.4.2. Vatrogasni dom Kapino Polje	10
1.5. Vozni park	10
1.6. Lična i kolektivna vatrogasna oprema	12
2. Pregled poslova koji su realizovani iz Programa rada za 2023. godinu	13
3. Pregled poslova koji nijesu realizovani iz Programa rada za 2023. godinu	17
4. Zaključak	18

UVOD

Početkom svake godine saglasno Zakonu o lokalnoj samoupravi, Odluci o organizaciji i načinu rada lokalne uprave opštine Nikšić kao i Zakonu o zaštiti i spašavanju, u obavezi smo da dostavimo Izveštaj o radu za prethodnu godinu predsjedniku opštine Nikšić kao i Ministarstvu unutrašnjih poslova Crne Gore - Direktoratu za zaštitu i spašavanje. Iz godine u godinu se trudimo da kroz izvještaje o radu što detaljnije prikažemo šta je to što je urađeno u prethodnoj godini i da ovi izvještaji budu što sadržajniiji a sve sa ciljem kako bi se iz njih stekao što bolji uvid u rad Službe.

Služba zaštite i spašavanja Nikšić kao što je poznato, organizuje i sprovodi preventivne i operativne aktivnosti i postupanja za zaštitu i spašavanje koje se odnose na: izradu procjene ugroženosti od mogućih rizika, izradu planova za zaštitu i spašavanje, edukaciju stanovništva i zaposlenih u javnim preduzećima i ustanovama, privrednim i drugim organizacijama, obuku i usavršavanje pripadnika Službe, prikupljanje podataka o mogućim rizicima, obavještavanje i stavljanje u funkciju sistema za javljanje i obavještavanje, sprovođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara i sanaciju područja zahvaćenih rizikom.

Služba zaštite i spašavanja Nikšić takođe preduzima i sprovodi mjere za zaštitu i spašavanje koje se odnose na:

- *zaštitu i spašavanje od požara,*
- *zaštitu i spašavanje od poplava,*
- *spašavanje iz ruševina,*
- *spašavanje prilikom tehnoloških i saobraćajnih nesreća,*
- *spašavanje u planinama i nepristupačnim terenima,*
- *evakuaciju, sklanjanje i zbrinjavanje nastradalog stanovništva.*

Sve pomenute aktivnosti potpuno su usklađene sa Zakonom o zaštiti i spašavanju, planovima zaštite i spašavanja, te drugim zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na ovu oblast. U skladu sa pomenutim propisima utvrđene su i posebne mjere koje su obavezni realizovati državni organi, organi lokalne uprave, preduzeća i druge organizacije i udruženja te građani sa ciljem preveniranja akcidentnih situacija.

Služba zaštite i spašavanja Nikšić je i u 2023. godini kao i prethodnih godina preduzimala u kontinuitetu odgovarajuće mjere i radnje koje su doprinijele povećanju kvaliteta bezbjednosti građana i njihove imovine sa aspekta zaštite od požara, kao i drugih akcidentnih situacija.

Izveštaj o radu Službe zaštite i spašavanja Nikšić za 2023. godinu između ostalog ima i za cilj da prikaže šta je to sve urađeno u prethodnom periodu, kao i da skrene pažnju na sve ono što je planirano a nije realizovano.

1. STANJE U OKVIRU DJELOKRUGA SLUŽBE

Služba zaštite i spašavanja operativno pokriva teritoriju opštine Nikšić koja obuhvata centralni i zapadni dio Crne Gore sa površinom od 2065 km², odnosno oko 15 % teritorije što je čini, po površini, najvećom opštinom države.

U periodu januar - decembar 2023. godine pripadnici Službe zaštite i spašavanja Nikšić operativno su intervenisali ukupno 899 puta što je za 121 intervenciju manje u odnosu na 2022. godinu (1020 intervencija).

Tabela 1: Prikaz broja i vrsta intervencija za period januar - decembar 2023. godine

Intervencije Službe zaštite i spašavanja u periodu 01.01.2023. - 31.12.2023. godine													
Br.	Vrsta intervencije	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Stambeni objekti	5	17	15	5	1	1	3	0	0	2	5	3
	- podrumi	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	- unutrašnjost objekta	1	0	2	1	0	1	3	0	0	0	1	2
	- dimnjaci	3	17	13	3	1	0	0	0	0	2	2	1
	- krovna konstrukcija	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Industrijski objekti	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0
3	Javni objekti	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
4	Poslovni objekti	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1
5	Pomoćni objekti	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1
6	Prevozna sredstva	0	0	0	2	2	0	3	2	0	2	1	0
7	Tehničke intervencije	34	12	36	24	27	37	31	33	31	18	27	35
	- asanacija terena	2	0	4	8	6	5	5	6	5	6	4	6
	- otvaranje stana	3	4	2	2	2	7	8	3	5	5	3	5
	- poplava	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	- vađenje utopljenika	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	- iz. strad. iz hav. voz	1	1	2	2	0	3	0	2	0	0	2	2
	- transport bolesnika	4	1	2	1	5	2	4	1	4	0	0	0
	- izv. vozila iz snijeg	8	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	3
	- ukl. snijega s krova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- spašavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- ostale intervencije	15	4	24	9	14	20	14	20	17	6	18	19	
8	Šumski požari	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
9	Nisko rastinje	1	7	8	7	0	0	15	22	6	6	1	1
10	Ostale intervencije (smeće, trava, ...)	17	27	21	15	21	19	51	56	45	38	16	9
11	Nije intervenisalo	10	6	2	4	1	6	3	7	4	4	7	4
12	Lažna dojava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	UKUPNO	68	69	83	58	53	66	107	122	87	72	59	55

1.1. Požari

Na teritoriji opštine Nikšić u 2023. godini kada su u pitanju požari imali smo ukupno 491 intervenciju što predstavlja smanjenje u odnosu na 2022. godinu (626 intervencija). Razlog ovome treba tražiti u činjenici da smo generalno imali povoljnije hidrometeorološke prilike u ljetnjoj požarnoj sezoni dok je broj intervencija van požarne sezone bio manje više uobičajen.

Tabela 2: Požari - pregled intervencija za period 2013-2023

B r.	Vrsta intervencije	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Stambeni objekti	70	73	103	80	80	69	94	106	91	81	57
2	Industrijski obje.	6	8	6	1	4	5	4	2	1	6	4
3	Javni objekti	6	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1
4	Pomoćni objekti	13	10	16	14	9	14	11	16	6	15	6
5	Prevozna sredst.	35	28	32	32	39	17	17	17	20	15	12
6	Šumski požari	21	1	36	10	96	6	33	18	91	55	2
7	Nisko rastinje	106	32	231	136	281	83	215	216	267	99	74
8	Ostale intervenc.	125	82	180	263	132	126	205	303	226	355	335
	UKUPNO	382	235	604	536	641	321	579	678	702	626	491

1.1.1. Požari stambenih objekata

Kada su u pitanju stambeni objekti u 2023. godini operativno je djelovano ukupno 57 puta i to na način prikazan u tabeli.

Tabela 3: Požari - pregled intervencija na stambenim objektima (požari) po mjesecima

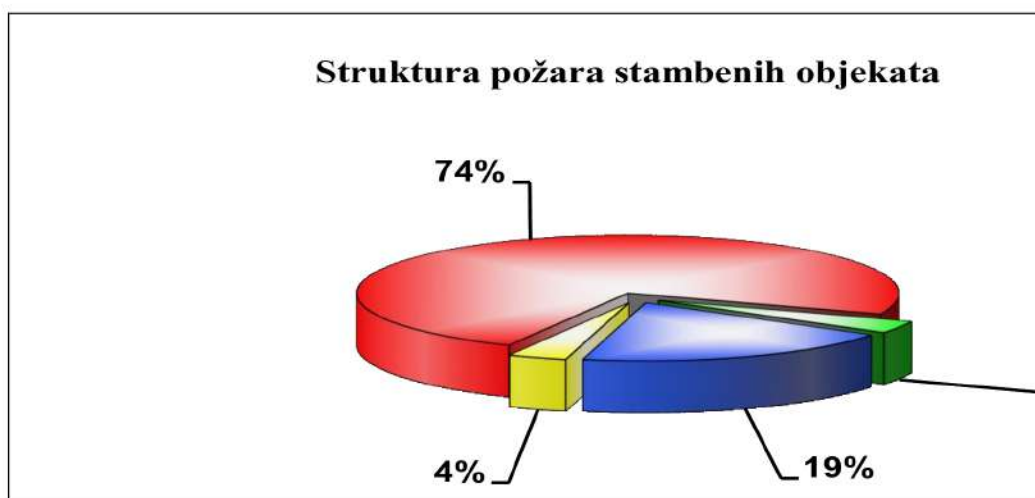
	Vrsta intervencije	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Podrum	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
2	Unutrašnjost objekta	1	0	2	1	0	1	3	0	0	0	1	2
3	Dimnjaci	3	17	13	3	1	0	0	0	0	2	2	1
4	Krovna konstrukcija	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	UKUPNO	5	17	15	5	1	1	3	0	0	2	5	3

U 2023. godini imali smo ukupno 57 intervencija na stambenim objektima što predstavlja značajno smanjenje broja intervencija u odnosu na 2022. godinu kada smo imali 81 intervenciju na stambenim objektima. Ono što je veoma zabrinjavajuće jeste da u strukturi požara na stambenim objektima i dalje dominiraju požari na dimovodnim instalacijama i to čak sa 74%, što je jasan pokazatelj da se i pored brojnih apela građanima iz godine u godinu posredstvom sredstava javnog informisanja, problemu čišćenja dimovodnih instalacija i dalje ne posvećuje dovoljna pažnja. Na osnovu evidencije intervencija koju vodimo u Službi zaštite i

spašavanja o broju požara izazvanih na dimnjacima u ovoj godini i dalje je kao i prethodnih godina najugroženije bilo uže gradsko područje gdje se u velikom broju stambenih objekata kao ogrijev koristi drvo. Kada je u pitanju redovno čišćenje dimnjaka tu i dalje dosta često te poslove obavljaju lica koja nijesu specijalizovana za tu vrstu poslova a vrlo često to rade i sami građani na različite načine i uz improvizovana sredstva za čišćenje dimnjaka. Poseban problem predstavljaju i naknadni građevinski radovi koji dovode do prekida dimnovodnih kanala što nam prilikom intervencija predstavlja veliki problem. Iz godine u godinu apelujemo na nadležne službe da treba povedu mnogo više računa kako bi se nešto što hitnije uradilo po ovom pitanju ali sudeći na osnovu statističkih pokazatelja o broju požara tu nije bilo značajnijih pomaka. Novina je što smo u drugoj polovini 2023. godine preventivno obišli sve zgrade kako bi njihove vlasnike bilo direktno ili preko upravnika zgrada (agencije) obavijestili o mjerama koje treba da preduzmu kako bi se rizik od izbijanja požara sveo na najmanju moguću mjeru (čišćenje dimnjaka, opremanje hidrantskih ormarića neophodnom vatrogasnom opremom, čišćenje hodnika, stepeništa i podruma i dr.).

U strukturi požara stambenih objekata za 2023. godinu imali smo: *požare dimnjaka (74%), požare u unutrašnjosti objekta (19%), požari krovnih konstrukcija (3%) i požari podruma (4%).*

Grafik 1. Prikaz strukture požara na stambenim objektima

1.1.2. Požari na industrijskim objektima

Za period januar - decembar 2023. godine imali smo 4 intervencije kada su u pitanju industrijski objekti i to predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu kada smo imali šest intervencija. Kada su u pitanju industrijski objekti tu bi izdvojili požar u krugu „Željezare“ gdje je prilikom čišćenja kruga došla do zapaljenja cistjerne sa opasnom materijom koja je mogla da napravi veliku materijalnu štetu kao i požar u krugu pivare „Trebjesa“ gdje je došlo do zapaljenja zaštitnog omotača oko rezervoara. U oba slučaju zakazao je ljudski faktor jer se radilo nestručno. Kada su u pitanju ne samo požari nego i drugi vidovi intervencija (tehničke intervencije) na industrijskim objektima smatramo da bi u narednom periodu trebalo više poraditi na tome kako bi čelni ljudi u privrednim kolektivima

na teritoriji opštine Nikšić što bolje shvatili značaj protivpožarne zaštite. Tu prije svega mislimo da što je moguće veći broj zaposlenih iz ovih kolektiva završi osnovnu obuku iz protivpožarne zaštite a isto tako da se u ovim kolektivima redovno servisira protivpožarna oprema. Pozitivan primjer u prošloj godini je fabrika alkoholnih pića „Noblewood Adriatic“ gdje smo izvršili obuku njihovih zaposlenih radnika iz oblasti protivpožarne zaštite.

1.1.3. Požari na javnim, poslovnim i pomoćnim objektima

Kada su u pitanju požari na javnim objektima 2023. godine imali smo svega 1 intervenciju ovoga tipa a što se tiče požara na poslovnim objektima imali smo ukupno 4 intervencije, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2022. godinu (5 intervencija). Interesantno je napomenuti kada su u pitanju ovi požari, da kada se dublje analiziraju struktura i uzrok ovih požara dolazi se do zaključka da se većinom radi o propustima kada je u pitanju preventivno djelovanje od strane vlasnika tih objekata. Na pomoćnim objektima imali smo 6 intervencija što predstavlja smanjenje u odnosu na 2022. godinu kada smo zabilježili 15 intervencija.

1.1.4. Požari prevoznih sredstava

U 2023. godini imali smo ukupno 12 intervencija na putničkim motornim vozilima što predstavlja smanjenje broja intervencija u odnosu na 2022. godinu kada smo imali 15 intervencija ovoga tipa. Interesantan je podatak da je za posljednjih 11 godina ovo najmanji broj zabilježenih intervencija. Raduje činjenica da je broj požara u opadanju u odnosu na prethodne godine a posebno se smanjio broj podmetnutih požara. Brzim izlaskom na lice mjesta kao i profesionalno odrađenim poslom, učinili smo da materijalna šteta na vozilima bude što minimalnija a sa druge strane uspjeli smo da spriječimo širenje požara na druga vozila i objekte.

1.1.5. Šumski požari i požari niskog rastinja

U 2023. godini imali smo 2 intervencije kada su u pitanju šumski požari i to predstavlja drastično smanjenje u odnosu na 2022. godinu kada smo imali 55 intervencija ovoga tipa. Ono što je bila glavna karakteristika ljetnje požarne sezone je da smo imali svega dva šumska požara manjeg obima (Tupan i Kočani). Pored šumskih požara imali smo i 74 požara niskog rastinja što je takođe manje u odnosu na 2022. godinu (99 intervencija). Razloge ovakvog stanja treba tražiti u povoljnim hidrometeorološkim prilikama koje su vladale tokom ljeta pa smo imali ravnomjerno raspoređene padavine koje nijesu dozvolile sušenje vegetacije pa je samim tim bio i manji požarni rizik.

Tabela 3: Šumski požari i požari niskog rastinja za period 2012-2023. godine

Br	Vrsta interv.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Šumski požari	120	21	1	36	10	96	6	33	18	91	55	2
2	Nisko rastinje	238	109	32	235	136	281	83	215	216	267	99	74

1.2. Tehničke intervencije

U periodu januar - decembar 2023. godine imali smo ukupno 345 tehničkih intervencija što predstavlja neznatno povećanje u odnosu na 2022. godinu (330 intervencije). Kada se analizira struktura tehničkih intervencija u 2023. godini zaključujemo da se ona ne razlikuje od prethodnih godina i da se manje više radi o uobičajenim intervencijama. U samoj strukturi ovih intervencija treba izdvojiti vrlo zahtjevne intervencije prilikom izvlačenja povrijeđenih iz havarisanih vozila u saobraćajnim udesima gdje se od pripadnika naše Službe traži znanje za ovaj vid intervencija i zbog toga ovom segmentu obuke posvećujemo posebnu pažnju. Takođe, uvijek se odazovemo akcijama pretraživanja terena za nestalim licima a više puta smo učestvovali u samim akcijama vađenja utopljenika. Za ove vrste intervencija sada raspolažemo adekvatnom opremom koju smo nabavili preko projekata što to ranije nije bio slučaj. Pored ovoga uvijek se odazovemo pozivima i kada je u pitanju transport bolesnika, izvlačenje zaglavljenih vozila iz snijega ili vozila koja su sletjela sa puta, ispumpavanje vode iz poplavljenih prostorija, spašavanje životinja i sl. Zajednička karakteristika svih tehničkih intervencija je to da na njih ne možemo da utičemo ali zato ako već dođe do istih, naravno sa opremom sa kojom raspolažemo, uvijek ćemo biti spremni da pravovremeno i stručno interвениšemo.

Tabela 4: Pregled tehničkih intervencija za period januar - decembar 2023. godine

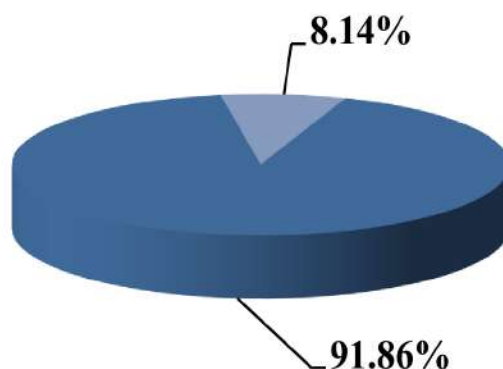
Br	Vrsta intervencije	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Asanacija terena	2	0	4	8	6	5	5	6	5	6	4	6
2	Otvaranje stana	3	4	2	2	2	7	8	3	5	5	3	5
3	Poplava	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
4	Vađenje utopljenika	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
5	Izvlačenje iz hav. voz.	1	1	2	2	0	3	0	2	0	0	2	2
6	Transport bolesnika	4	1	2	1	5	2	4	1	4	0	0	0
7	Izvl. vozila iz snijega	8	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	3
8	Ukl. snijega sa krova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Spašavanje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Ostale intervencije	15	4	24	9	14	20	14	20	17	6	18	19
UKUPNO		34	12	36	24	27	37	31	33	31	18	27	35

1.2.1. Prevoz vode

Za period 01.01.2023. - 31.12.2023. godine prevezeno je za potrebe pravnih i fizičkih lica ukupno 86 cistjerna pitke vode što predstavlja smanjenje u odnosu na prošlu godinu kada smo imali 88 intervencija ovoga tipa.

Tabela 5: Prevoz vode pravnim i fizičkim licima

Br	Prevoz vode	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1	Fizička lica	3	4	2	1	3	5	13	13	10	22	2	1
12	Pravna lica	0	0	0	0	0	0	0	4	2	0	1	0
UKUPNO:		3	4	2	1	3	5	13	17	12	22	3	1

Grafik 2: Struktura prevoza vode fizičkim i pravnim licima

1.3. Rad servisa protivpožarnih aparata (PPA)

Ugljendioksid i azot su gasovi koji se koriste kao pogonsko sredstvo u protivpožarnim aparatima i bez njih ne bi mogli da vršimo usluge servisiranja PPA, kako za potrebe pravnih i fizičkih lica tako i za naše potrebe. Analizom potrošnje iz prethodnih godina neke naše godišnje potrebe za ovim gasovima iznose oko 600 kg ugljendioksida (CO₂) i 30 kg azota (N₂). Planskim djelovanjem u 2023. godini pravovremeno smo obezbijedili neophodne količine ovih gasova tako da servis nije imao zastoje u radu. Pored ovih gasova za nesmetan rad servisa bilo je potrebno nabaviti i rezervne djelove za PPA kao i dovoljne količine vatrogasnog praha. Za potrebe servisa u 2023. godini nabavljeno je CO₂ u vrijednosti od 1.092,38 €, vatrogasnog praha u vrijednosti od 1.597,20 € kao i rezervnih djelova za PPA u vrijednosti od 495,50 €.

Prihodi Službe zaštite i spašavanja

Kada su u pitanju prihodi Službe onda možemo reći da većinu tih prihoda čine prihodi koje ostvaruje servis protivpožarnih aparata a pored njih tu su i prihodi po osnovu prevoza vode pravnim licima, usluge pranja platoa, obezbjeđenja cistjernih i slično.

Prihodi Službe iznosili su po godinama:

- za 2012. godinu 20.454,85 €,
- za 2013. godinu 25.860,85 €,
- za 2014. godinu 25.436,55 €,
- za 2015. godinu 38.858,60 €,
- za 2016. godinu 35.210,87 €,
- za 2017. godinu 33.504,78 €,
- za 2018. godinu 28.446,86 €,
- za 2019. godinu 25.347,06 €,
- za 2020. godinu 20.510,84 €,

- za 2021. godinu 30.255,62 €,
- za 2022. godinu 33.376,54 €,
- za 2023. godinu 29.507,81 €.

Iz ovog pregleda ostvarenih prihoda može se vidjeti da je nakon pet uzastopnih godina pada prihoda dolazi do njihovog značajnog rasta u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu a taj rast se nastavio u u 2022. godini. U 2023. godini je taj prihod nešto manji ali već u 2024. godini očekujemo da dođe do ponovnog rasta prihoda.

1.4. Objekti Službe zaštite i spašavanja

Služba zaštite i spašavanja Nikšić za obavljanje svojih poslova kao i za smještaj ljudstva i tehnike koristi dva objekta i to vatrogasni dom u Staroj varoši i vatrogasni dom na Kapinom polju.

1.4.1. Vatrogasni dom - Stara varoš

Objekti u Staroj Varoši koje koristimo za smještaj ljudstva i tehnike već nekih četrdeset pet godina su u prilično lošem stanju i svakako raduje činjenica da će se u najskorije vrijeme riješiti problem smještaja ljudstva i tehnike izgradnjom novog vatrogasnog doma na novoj lokaciji koja će zadovoljiti vatrogasne standarde.

Upravna zgrada - U 2023. godini po pitanju spoljašnjeg uređenja ove zgrade nije ništa urađeno dok smo kad je u pitanju krug Službe 2022. godine u sopstvenoj režiji okrećili fasade i zidove. Prostoriju koju smo 2021. godine osposobili za smještaj opreme za spašavanje sa visina i dubina kao i opreme za spašavanje u poplavama dodatno smo sredili zbog toga što je u međuvremenu nabavljena nova spasilačka oprema.

Poslednje što je urađeno na ovoj zgradi je bila sanacija dijela krova na zapadnoj strani 2019. godine. Sama zgrada je u prilično lošem stanju počev od krova koji je u toliko lošem stanju da postoji mogućnost čak i njegovog urušavanja a sa druge strane zapadna strana krova prekrivena je starim crijepom kojeg više nema u prodaji i koji je u izuzetno lošem stanju tako da predstavljaju opasnost kako za zaposlene tako i za vozila jer dolazi do njegovog pucanja i padanja. Kao posledica ovoga imamo prokišnjavanje na većem broju mjesta (hodnik, kancelarija komandira, kancelarija zamjenika komandira, kuhinja, mokri čvor i magacin) a to uslovljava i obrušavanje plafona. Najgora situacija je u magacinu. Pored krova u prilično lošem stanju su i same prostorije koje koristimo (kancelarije, kuhinja, magacin, sala za vježbanje i mokri čvor) kao i sala i kancelarija koje se koriste

za potrebe MZ Stara varoš kao i djelovi fasade. U mjeri u kojoj možemo uz angažovanje zaposlenih održavamo prostorije u koliko toliko pristojnom stanju. Mokri čvor je takođe u lošem stanju zbog toga što imamo stalne probleme sa zapušanjem kanalizacionih cijevi. Kako objekat Službe zaštite u Staroj varoši nije priključen na gradsku kanalizacionu mrežu nego se fakalije odlivaju u spetičku jamu u krugu Službe, istu je potrebno češće prazniti.

Auto garaže

Služba zaštite raspolaže sa tri garaže u objektu u Staroj varoši. Generalno gledano one ne odgovaraju standardima kada je u pitanju širina garaža za naša nova vatrogasna vozila s obzirom da vozači prilikom parkiranja moraju da sklapaju retrovizore kako bi uvezli vozila u njih a sa druge prateća vatrogasna vozila kao što je Mercedes Actros ne može ni da uđe u garažu zbog visine. Iste su neokrečene sa dotrajalom elektroinstalacijom.

Dvorište - krug

Dvorište-krug Službe generalno je u izuzetno lošem stanju zbog velikih oštećenja betonske podloge koja je na više mjesta napukla i odvojila se od ostale betonske ploče. Takođe, na pojedinim mjestima došlo je do slijeganja terena pa postoji i velika opasnost da može doći do propadanja vozila s obzirom da se ispod nalazi septička jama i objekti za odvod vode. Sve ovo nam zadaje brojne probleme a koji se prije svega ogledaju u tome da:

- tokom zimske sezone imamo puno problema prilikom parkiranja novih vozila u ionako uske garaže, zbog proklizavanja guma a sve zbog leda koji se formira na neravninama nastalim oštećenjem betonske podloge;
- zbog oštećenja betonske podloge prilikom izlazaka iz garaže (intervencije, pregled vozila, pranje vozila i dr.) dolazi do oštećenja na gumama;
- oštećeni i začepljeni slivnici za vodu - mogućnost plavljenja prostorija.

Problem sa betonskom podlogom kulminirao je u poslednjih pet godine kada je došlo je i do otvaranja jedne rupe na sredini kruga Službe (na mjestu gdje se nalazi jedan od tri slivnika za vodu koji je sada potpuno havarisan). Ovo je privremeno riješeno ubacivanjem odlomljene betonske ploče kao i sa nasipanjem šljunka. Napominjemo da pod pritiskom vatrogasnih vozila može doći i do potpunog otvaranja ove pukotine a sve to bi moglo imati za posledicu da životi zaposlenih u Službi budu ugroženi kao i da dođe do težih oštećenja vatrogasnih vozila.

Zgrada operative

Zgrada operative sastoji se od prizemlja i prvog sprata. U prizemlju ove zgrade nalazi se servis protivpožarnih aparata, kancelarija PPA servisa, radionica, dva manja magacina kao i kotlarnica. Sve prostorije pošto nijesu dugo krečene su u prilično lošem stanju. Kada je u pitanju prvi sprat u kojem borave pripadnici Službe kao i dio administracije i one su u lošem stanju. Uspjeli smo da okrečimo prostorije za pasivni odmor spasilaca - vatrogasaca a kako je jedan od velikih problema bio i nepostojanje prostorije za smještaj lične vatrogasne opreme (odijela za prilaz vatri, vatrogasne čizme i druge opreme) u hodniku uz rad naših zaposlenih od nabavljenog materijala napravili klupe i police za smještaj ove vatrogasne opreme a sve sa ciljem kako bi se spasiocima ova oprema bila „pri ruci“ na putu ka vatrogasnim vozilima. Ugrađena je nova klima za grijanje i hlađenje prostorija (1.209,36 €).

1.4.2. Vatrogasni dom Kapino Polje

Vatrogasni dom na Kapinom Polju preuzeli smo od Ministarstva odbrane Crne Gore 02.02.2010. godine. Prilikom primopredaje uknjižena su prava na nepokretnosti na Dobrovoljno vatrogasno društvo „Vojo Deretić“ da bi rješenjem od 26.01.2011. godine Uprave za nekretnine Crne Gore a na osnovu zahtjeva Direkcije za imovinu opštine Nikšić, prava na nepokretnosti upisana su kao svojina opštine Nikšić. Opština je dobila tri poslovna objekta od kojih je jedan dat na korišćenje Gorskoj službi spašavanja a preostala dva Službi zaštite i spašavanja.

Objekat broj 1 (poslovna zgrada) sastoji se od 7 kancelarija, mokrog čvora i kuhinje sa ostavom, dok se objekat br. 3 (garaža) sastoji od šest ulaza za parkiranje vatrogasnih vozila kao i dvije prostorije (kotlarnica i sala za agregat).

U protekloj godini jednu od prostorija prilagodili smo smještaju nabavljene ronilačke opreme koja je sada pravilno uskladištena. Takođe, potrebno je i riješiti problem vodosnabdijevanja (pritisak u hidrantima) kao i riješiti pitanje grijanja prostorija posebno garaža za vrijeme zimskih mjeseci. Taj problem u garažama je privremeno riješen kupovinom kalorifera.

1.5. Vozni park Službe

Vozni park Službe zaštite i spašavanja Nikšić sastoji se od:

1. Mercedes Atego (navalno, 1+6, 2006, registrovan),
2. Mercedes Unimog U 500/1 (1+2, 2009, registrovan),
3. Mercedes Unimog U 500/2 (1+2, 2009, registrovan),
4. Mercedes Unimog U 5000 (1+2, 2009, registrovan),
5. Mercedes Actros 1 (1+2, 2009, registrovan),
6. Mercedes Actros 2 (1+2, 2009, registrovan),
7. FAP 1620 (1+2, 1991, neregistrovan),
8. FAP 1314 (1+2, 1984, neregistrovan),
9. Mercedes Arbgem (1+5, 1964, neregistrovan) - nije u funkciji,
10. FAP 1616 (1+2, 1981, neregistrovan) - nije u funkciji,
11. Citroen Xsara (komandno, 2001, registrovan),
12. Mahindra (komandno, 2008, registrovan),
13. Nissan Navara (komandno, 2012, registrovan).

U 2023. godini u zavisnosti od potrebe vršene su intervencije na svim vozilima kako bi ista bila u funkciji za obavljanje redovnih zadataka iz djelokruga Službe. Tu je odrađeno puno i na planu servisiranja vatrogasne nadgradnje na vozilima a i na servisiranju samih vozila. Izdvojićemo neka ulaganja po vozilima i to:

- Servisi vatrogasnog vozila Mercedes Atego - 212,29 €;
- Servisi vatrogasnog vozila Mercedes Unimog U-500/1 - 495,50 €;
- Servisi vatrogasnog vozila Mercedes Unimog U-5000 - 2.324,86 €;
- Servisi vatrogasnog vozila FAP 1314 - 54,19 €;
- Servisi vatrogasnog vozila FAP 1620 - 1.818,30 €;
- Servisi komandnog vozila Nisan - 1.621,02 €;
- Servisi komandnog vatrogasnog vozila Citroen - 592,56 €;
- Servis motora za čamce - 100,20 €.

Što ukupno iznosi 7.218,92 €.

Pored ovoga interventno se djelovalo za nabavku akumulatora, retrovizora, sijalica, ulja, guma, crijeva i slično u ukupnom iznosu od 1.247,03 € kako bi vozila i ostala vatrogasna oprema uvijek bila spremna za intervenciju.

Na vozila starije proizvodnje (FAP 1314 i FAP 1620) ugrađeni su plugovi za čišćenje snijega pa tako u posljednjih sedam godina dajemo značajan doprinos u čišćenju od snijega kako gradskih i prigradskih ulica tako i seoskih puteva na području opštine Nikšić.

Pored ovoga imamo i dvoje motornih sanki. Jedne smo dobili od Vlade Crne Gore a druge (motorne sanke marke Stels V800 Viking) su kupljene iz sredstava Budžeta opštine Nikšić 2021. godine za za 8.288,38 €. Takođe imamo i prikolicu za njihov transport. One su nam značajne jer možemo da pružamo pomoć ugroženom stanovništvu na područjima koja su pogođena sniježnim padavinama (transport lijekova i hrane kao i transport bolesnika). U toku 2023. godine, tačnije prije početka zimske sezone odradili smo redovan servis motornih sanki Stels V800 Viking (266,20 €) kao i nabavili tri nova akumulatora za ove sanke (233,66 €).

1.6. Lična i kolektivna oprema

Nakon što su u 2021. godini nabavljene uniforme za prilaz vatri ukupne vrijednosti 65.176,65 € sa nabavkom opreme nastavilo se i u 2022. godini kada je nabavljena nova lična i kolektivna oprema u vrijednosti od 112.664,15 €.

Takođe, i u 2023. godini smo nastavili sa planskom nabavkom lične i kolektivne vatrogasne opreme što iz sredstava koja su nam opredjeljena Budžetom za 2023. godinu što iz donacija. Tako smo u 2023. godini iz sredstava Budžeta nabavili:

- vatrogasna kaciga - 70 komada (32.863,60 €);
- suva odijela za spašavanje u poplavama - 10 komada (9.196,00 €);
- ronilačka odijela (komplet) - 4 kompleta (12.075,80 €);
- majice kratkih rukava - 150 komada (1.996,50 €);
- baterijske hidraulične makaze sa pratećom opremom - 1 komad (13.999,70 €).

Pored sredstava iz Budžeta za nabavku ove opreme koristili smo i sredstva koja smo dobili putem donacije od EPCG u iznosu od 5.000,00 €.

Krajem 2022. godine kandidovali smo projekat „Nabavka intervencijske opreme za Službu zaštite i spašavanja Nikšić“ na konkurs koji je raspisao MUP Crne Gore a ticao se raspodjele sredstava iz Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2022. godine i isti nam je prošao pa smo putem ovog projekta nabavili kombinovani hidraulični baterijski razvalni alat sa dodatnom opremom (nastavak za otvaranje blind vrata, dvije baterije i punjač za baterije) u iznosu od 9.774,74 €.

Kroz projekat „Zajednički odgovor“ koji realizuje FORS Montenegro u partnerstvu sa Upravom za civilnu zaštitu i vatrogastvo Hercegovačko-neretvanske županije/kantona dobićemo vrijednu vatrogasno spasilačku opremu u vidu ronilačkih kompleta (4 kompleta), kompresor za punjenje boca za kiseonik kao i 10 novih digitalnih ručnih radio stanica. U sklopu ovog projekta pripadnici naše Službe uzeli su učešće u vježbama i obukama koje su održane u Mostaru i Nikšiću.

Kada je u pitanju ostala kolektivna oprema tu smo tokom 2023. godine nastavili da sistemski nabavljamo opremu kao što su vatrogasna crijeva, mlaznice, prelazne spojke, razdjelnice, naprtnjače, rezervne djelove za PPA, oprema za spašavanje sa visina i dubina i dr. Izdvojićemo:

- benzinski motorni sjekač za beton - 1.779,00 €;
- filteri za kompresor za punjenje boca sa kiseonikom - 157,30 €;
- akumulatorski set (brusilica, bušilica, odvijač sa punjačem i baterijama) - 649,00 €;
- oprema za spašavanje sa visina i dubina - 2.359,00 €;
- naprtnjače (20 komada) - 2.613,60 €;
- vesla za čamce (12 komada) - 508,20 €;
- vatrogasno pjenilo (400 litara) - 1.694,00 €;
- izrada polica za smještaj ronilačke opreme i kadice - 264,02 €.

Za nabavku opreme za održavanje i redovan rad utrošeno je 606,08 €.

Plan nam je da u 2024. godinu nastavimo sa daljim opremanjem ove Službe sa nedostajućom ličnom i kolektivnom zaštitnom opremom a tu u prvom redu mislimo na nabavku radnih odijela (pantalone, jakne, košulja, džemper), majica kratkih rukava, ronilačkih odijela i pododijela, zaštitnih radnih čizama, patika za spašavanje u poplavama.

2. Pregled poslova koji su realizovani iz Programa rada za 2023. godinu

1. Plan nastave i obuke za specijalističke timove

Zajedničkim radom rukovodilaca operativnog sektora i instruktora za obuku radimo na poboljšanju postojećih planova nastave i obuke za specijalističke timove Službe. Možemo se pohvaliti da u kontinuitetu radimo na teorijskoj i praktičnoj obuci zaposlenih u Službi spašavanja Nikšić. Svakodnevno se vršila prvo teorijska a zatim i praktična obuka koja se ticala opšteg znanja na planu zaštite od požara tako i konkretne obuke na kolektivnoj vatrogasnoj opremi koja se nalazi u vatrogasnoj nadgradnji vozila (rad sa ljestvama, pumpama za vodu, razvalnim alatom, ventilatorima, dimovukom i drugo). Nakon određenog broja praktičnih i teorijskih časova vršena su i vježbe gdje se konkretno sporovodilo naučeno. Nakon svake vježbe vršena je analiza iste kao i analiza intervencija kako bi se iz njih izvukle pouke za buduće postupanje u sličnim situacijama.

U okviru ove sekcije napomenuli bi i odlazak 11 naših vatrogasaca - spasilaca u Tursku koju je 06.02.2023. godine pogodio katastrofalan zemljotres (magnituda 7.8) koji je imao za posljedicu veliki broj ljudskih žrtava dok i ogromne materijalne štete. Odmah po saznanju da je zemljotres prouzrokovao velike žrtve i da se na hiljade ljudi vodi kao nestali ispod ruševina 11 pripadnika naše Službe u

rekordno kratkom roku zajedno sa 19 pripadnika Službe zaštite i spašavanja Podgorica otputovalo je avionom za Tursku gdje su se zadržali nedelju dana. Odmah po dolasku i smještaju narednog dana upućeni su u dogovoru sa turskim vlastima u grad Kahramanmaras gdje su danonoćno radili u potrazi za preživjelima. Kako je za odlazak ove ekipe bilo potrebno u kratkom vremenu obezbijediti i materijalna sredstva, hranu i ljekove to se odradilo u vrlo kratkom roku uz podršku Opštine i pojedinih privrednika koji su nam izašli u susret.

2. Stručno osposobljavanje i usavršavanje spasilaca vatrogasaca

Obuka i trening pripadnika naše Službe predstavlja stalni zadatak tako da se ona odvija u kontinuitetu i u skladu sa finansijskim mogućnostima. Ovu obuku smo prethodne godine najčešće izvodili u sopstvenoj režiji prilagođavajući se finansijskoj situaciji u opštini Nikšić pošto je upotreba pojedinih sredstava za gašenje prilično skupa. Pojedine specijalističke obuke sprovodili smo na

terenima u samoj okolini grada kao što su Krupačka brana, Trebjesa, padine pored magistralnih i regionalnih puteva, auto otpadi za rad sa razvalnim alatom i drugo. Pored toga uzeli smo učešće u određenom broju seminara i predavanja u okviru pojedinih projekata koji se sprovode na lokalnom nivou kao i na polju međunarodne saradnje.

Ono na šta smo posebno ponosni jeste da smo i u 2023. godini praktično nastavili sa realizacijom programa „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“ gdje smo obuku polaznika podigli na viši nivo a to je rezultiralo da je od njih 20 koji su se prijavili za ovaj program u našoj Službi nakon sprovedenog konkursa i testiranja zasnovalo radni odnos njih 18. Njihova teorijska i praktična obuka se provodila na Kapinom polju i u krugu Službe u Staroj Varoši i bukvalno se može reći da nije ni prestajala tako da smo nakon odlaska 13 radnika u penziju dobili obučene vatrogasce spasioce koji su mogli odmah da se priključe starijim kolegama u svim vrstama intervencija.

Ovdje bi istakli da smo u 2023. godini bili domaćini prezentacije novih sredstava za gašenje. Naime, u krugu fabrike „Željezara“ organizovana je prezentacija vatrogasnog pjenila na ekološkoj bazi „Trident“ za pripadnike svih Službi u Crnoj Gori i ostale zainteresovane a nakon toga i pokazna vježba (gašenje automobila, otpada, zapaljivih tečnosti, guma i dr.). Svi učesnici ove vježbe mogli su da se uvjere u efikasnost ovog novog revolucionarnog sredstva za gašenje požara na ekološkoj bazi. Naša Služba je dobila i određenu količinu ovog pjenila a nadamo se da ćemo u 2024. godini nabaviti veće količine ovog sredstva za gašenje.

Krajem 2022. godine 20 pripadnika Službe zaštite i spašavanja završilo je početnu ronilačku obuku. Obuka se sastojala od teorijskog i praktičnog rada u učionicama Regionalnog centra za obuku ronilaca iz Bijele kao i na bazenu u Igalu. Nastavak ronilačke obuke sproveden je u 2023. godini. U saradnji sa Ronilačkom službom spašavanja iz Podgorice izvršena je obuka 10 ronilaca iz naše Službe za sticanje zvanja ronilac - spasilac (po međunarodnom verifikovanom programu i standardima Internacionalne asocijacije za nitroks i tehničke ronioce - IANTD). Svim polaznicima uručeni su certifikati o uspješno završenoj obuci.

Pored ovoga treba napomenuti da smo što u dogovoru sa srednjim i osnovnim školama, privrednim kolektivima i nevladinim organizacijama održali niz predavanja kao i obuka koja se tiču protivpožarne zaštite. Pored ovoga aktivno smo uzeli učešće u praktičnom sprovođenju projekata prekogranične saradnje i izrade dokumenata u saradnji sa NVO Defendologija (Plan procjene rizika od katastrofa za opštinu Nikšić sa posebnim naglaskom na šumske požare i park šumu Trebjesa.

3. Sprovođenje preventivnih mjera

Riječ je o aktivnostima koju sprovodimo u kontinuitetu na planu edukacije po pitanju mjera koje treba preduzeti u slučaju izbijanja požara kao i pravilnog rukovanja protivpožarnom opremom. Po pitanju obuke i dalje ne vlada neka velika zainteresovanost privrednih subjekata, što nije dobro i na čemu bi u narednom periodu trebalo više poraditi. Više puta smo putem sredstava javnog informisanja apelovali na građane da povedu više računa kada su u pitanju opasnosti od izazivanja požara kao i o ponašanju u drugim rizičnim situacijama prilikom kojih mogu da ugroze svoj a i živote drugih. Kao i prethodnih godina pred početak ljetnje požarne sezone distribuirali smo Naredbu predsjednika Opštine o preduzimanju preventivnih mjera zaštite od požara za period ljetnje požarne sezone. Takođe, u posjeti su nam u više navrata djeca školskog i predškolskog uzrasta.

4. Kontrola sistema veze

U sklopu svojih redovnih aktivnosti u kontinuitetu smo vršili kontrolu sistema veze kako bi pripadnici naše Službe na vrijeme intervenisali kao i imali bolju koordinaciju na terenu prilikom intervencija. Nabavkom novog sistema veze kroz projekat FLAT prešli smo na digitalni sistem veze TETRA kojeg karakteriše bolje prostiranje signala, povećana otpornost na smetnje, integracija prenosa različitih tipova informacija, trenutna uspostava poziva (ispod jedne sekunde), grupni pozivi i drugo. Sada raspolazemo sa 12 ručnih, 6 kolskih i 1 stabilnom digitalnom radio stanicom. Takođe, instalirali smo i program za njihovo praćenje u realnom vremenu.

5. Pripreme za ljetnju požarnu sezonu

U sklopu priprema za ljetnju požarnu sezonu intenzivirali smo osposobljavanje pripadnika naše Službe kako u stručnom tako i u kondicionalnom smislu kako bi bili spremni za akcije gašenja požara na otvorenom prostoru koje ponekad s obzirom na kakvim se terenima dešavaju požari traže dobru kondicionu pripremljenost. Kao i svih prethodnih godina i u 2023. godini u susret ljetnjoj požarnoj sezoni sva vatrogasna vozila Službe bez obzira na starost bila su u funkciji i opremljena pored osnovne opreme u vatrogasnoj nadgradnji i dodatnom opremom za gašenje požara na otvorenom prostoru (naprtnjače, vatrogasna crijeva, mlaznice i dr.).

6. Plan preventivnih mjera za zimsku požarnu sezonu

Kao i svake godine u trećem kvartalu sprovodimo niz aktivnosti kojima utičemo na podizanje svijesti građana o opasnostima od požara u zimskoj požarnoj sezoni a sa druge strane svakodnevno imamo obuku pripadnika naše Službe (teorijska predavanja i analize požara) jer je takav vid obuke neophodan s obzirom da se većinom radi o požarima dimovodnih instalacija u stambenim objektima a posledice ovakvih požara mogu biti katastrofalne.

7. Informisanje predsjednika Opštine, glavnog administratora i Ministarstva unutrašnjih poslova o funkcionisanju Službe zaštite i spašavanja

O svemu što je urađeno iz domena poslova Službe zaštite kao i svake godine u I kvartalu (januar mjesec 2023. godine) uredno smo informisali predsjednika Opštine, glavnog administratora i Ministarstvo unutrašnjih poslova - Direktorat za zaštitu i spašavanje putem Izvještaja o radu.

8. Aktivnosti na izgradnji novog vatrogasno-spasilačkog doma

Nakon što smo u 2022. godini uzeli aktivno učešće u izradi projekta za novi vatrogasno-spasilački dom krajem iste godine raspisan je i tender za prvu fazu izgradnje da bi nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa radovi na izgradnji doma počeli postavljanjem kamena temeljca 16.09.2023. godine. Novi vatrogasno-spasilački dom površine 2.500 kvadrata gradi se na parceli od 5.000 kvadratnih metara, korisne površine oko 3.500 kvadrata i nalazi se na samom ulazu u grad iz pravca Podgorice. Još prilikom izrade samog projekta dali smo svoj puni doprinos u planiranju rasporeda samih prostorija. Predviđeno je da novi

vatrogasni dom ima dva sprata (u centralnom dijelu tri sprata) gdje bi na prizemlju bila smještena vozila u dvanaest garaža, servis PPA, magacin i prostorije za smještaj opreme dok bi se na spratu iznad nalazile prostorije za smještaj operativnih radnika i administracije. Kao Služba izuzetno smo zadovoljni novom lokacijom koja će nam omogućiti da naša vozila sada mogu brzo i bez problema da se upute ka bilo kom mjestu intervencije i što će se konačno riješiti višedecenijski problem smještaja naše Službe.

3. Pregled poslova koji nijesu realizovani iz Programa rada za 2023. godinu

U 2023. godini nijesmo uspjeli da realizujemo poslove:

- *Opremanje i osavremenjavanje dispečerskog centra* - Obzirom da je otpočela izgradnja novog vatrogasno spasilačkog doma ovu aktivnost ćemo realizovati u sklopu novog doma. Nabavili smo snimač razgovora (290,40 €) ali je isti van funkcije jer je došlo do njegovog stavljanja van funkcije usled grmljavine.
- *Modernizacija servisa protivpožarnih aparata* - Odložili smo ovu aktivnost a realizovali bi je stavljanjem u funkciju novog vatrogasno spasilačkog doma.
- *Obuka instruktora za plamene udare u Hrvatskoj* - Prvi dio sredstava za obuku je uplaćen i čekamo da dogovorimo konačan termin kao i da se riješe neki tehnički problemi kako bi se odradila ova za nas veoma važna obuka.
- *Opremanje višespratnica vatrogasnom opremom* - Ovdje smo načinili prve korake jer smo u 2023. godini obišli u tom nekom prvom krugu sve višespratnice i utvrdili postojeće stanje protivpožarne opreme a nakon što inspektor za protivpožarnu zaštitu počne sa radom intenziviraćemo aktivnosti na ovom polju u 2024. godini.
- *Opremanje i dovođenju u funkciju objekata na Kapinom polju* - Nakon izgradnje novog vatrogasno spasilačkog doma stvoriće se mogućnosti da se dio opreme i ljudstva premjesti iz objekata na Kapinom polju.
- *Osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava na području naše Opštine.*

4. ZAKLJUČAK

Izveštajem o radu za 2023. godinu nastojali smo da na jedan sistematski i što je moguće sažetiji način prikažemo šta je to šta je sve urađeno u 2023. godini kao i da u najkraćim crtama prikažemo u kakvim se uslovima odvijao sam rad naše Službe.

Kako bi se stvorili što optimalniji uslovi za kvalitetniju zaštitu i spašavanje na teritoriji opštine Nikšić, neophodno je takođe nastaviti sa kadrovskim osposobljavanjem i obučavanjem pripadnika Službe zaštite i spašavanja Nikšić, intenzivirati kontrolu tehničke ispravnosti protivpožarne opreme za gašenje početnih požara kao nastaviti sa aktivnostima na daljnjem materijalno tehničkom opremanju Službe.

Složićemo se da ova Služba treba da bude uvijek spremna da pravovremeno odgovori na svaku nedaću koja zadesi građane ne samo Nikšića već i šire (požari, poplave, zemljotresi, spašavanja iz saobraćajnih udesa, spašavanja sa visina, spašavanja iz dubina i sl.), a da bi se to postiglo vozila kao i oprema u vozilima treba da budu ispravna a svaki spasilac-vatrogasac treba da bude obučen onako kako to predviđaju važeći vatrogasni standardi kao i da sve ostalo što doprinosi aktivnostima spašavanja bude u funkciji. Zbog toga ćemo u 2024. godini nastaviti sa aktivnostima koje se tiču nabavke savremene lične i kolektivne vatrogasne i spasilačke opreme, a isto tako korišćićemo svaku mogućnost da se pripadnici naše Službe usavršavaju kroz razne vidove obuke kao i da imaju što vježbi u sopstvenoj režiji u zavisnosti od finansijskih mogućnosti Opštine.

Komandir Službe zaštite i spašavanja

Tadić Slavko

